

jern, hvorved dannelse af klorofyl (bladgrønt) og træernes vækst hæmmes. Således lider mange af de over 100 år gamle træer ved Thomas Park af stærk misvækst.

Driften af skoven

Odsherred Statsskovdistrikt passer Allindelille Fredskov for Københavns Universitet. Hvert år slås græs- og urtevegetationen på sletterne. Derefter rives høet sammen og fjernes. Slåningen bevirker, at sletterne holdes åbne og ikke domineres af arter, som udkonkurrerer orkideerne. Fjernelse af høet sikrer, at jorden ikke bliver for næringsrig og derved domineres af næringskrævende arter som stor nælde og almindelig bingelurt.

Løvskovsdriften er baseret på naturlig foryngelse af bøg og ask ved gradvis borthugning af de gamle træer samt udtynding i den mellemste aldersgruppe af træer. Der tages vidstrakte æstetiske hensyn i forbindelse med driften.

Husk at det i Allindelille Fredskov er

- forbudt at plukke og opgrave planter (nyd i stedet planterne der hvor de vokser)
- forbudt at færdes udenfor skovens veje, spor og stier!

God tur i Allindelille Fredskov!

Yderligere information om Allindelille Fredskov kan fås ved henvendelse til Statsskovdistriktet:

Odsherred Statsskovdistrikt
Mantzhøj, Ulkerupvej 1
4500 Nykøbing Sj.
Tlf. 59 32 80 16

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Allindelille Fredskov

Velkommen til Allindelille Fredskov

Umiddelbart 8 km nord for Ringsted ligger Allindelille Fredskov på 57 ha. Omkring 45 ha er bevokset med løvskov, primært bøg. Resten udgøres af søer, moser og åbne slettearealer. Allindelille Fredskov er hjemsted for en enestående urteflora, og skoven er beskyttet ved en særlig fredning. Denne fredning betyder, at det kun er tilladt at færdes på veje, spor og stier, samt at plukning og opgravning af planter er forbudt!

Skovens historie

Allindelille Fredskov ligger i Haraldsted Sogn, der før 1561 for størstedelens vedkommende tilhørte den danske krone. Den 7. juli 1561 skænkede Frederik II de 10 gårde i Allindelille by til Københavns Universitet "til studenternes underhold".

Ved udskiftningen i 1798 udtog man af byens jorder arealer "egnede til skovs opelskelse" til blivende skov. Byens gårde er dog i modsætning til skoven ikke længere Københavns Universitets ejendom

Geologi

Allindelille Fredskov ligger på en enorm flage af ren skrivekridt, som blev slæbt dertil af istidens gletsjere. Kridtflagen er op til 20 meter tyk, og mange steder ligger den kun 20-25 cm under jordoverfladen. Dette kan ses på muldvarpeskuddene, som farves hvide af kalken. Såvel terrænet som plante- og dyrelivet er præget af kalken i undergrunden.

"Fandens Kedel" i det nordøstlige hjørne af skoven er et af flere jordfaldshuller, der er skabt ved, at nedsvivende vand har eroderet et hulrum i kalken. "Låget" i hulrummet er så med tiden faldet sammen, og der er blevet dannet en markant sænkning i jordoverfladen.

Mange af moserne menes også at være jordfaldshuller.

Kalkfloraen

De særlige jordbundsforhold og de lysåbne sletter gør, at Allindelille Fredskov er hjemsted for en enestående urteflora, som siden midten af 1800-tallet har påkaldt sig stor interesse.

I det tidlige forår, allerede i marts, dækkes skovbunden af blå anemoner – en af de urter, der er knyttet til kalkbund. Lidt senere på foråret blomstrer både hvid og gul anemone, og med lidt held kan alle tre anemone-arter opleves i blomst samtidig. Blandt forårsbebuderne er også hulrodet lærke-

Parti fra Bøgebjerg

Blåtoppet kohvede

Flueblomst

Knælæbe

Væltede træer, hvis rodnet har bragt kalken frem.

Terningsommerfugl

spore og fladkravet kodriver. Senere på sommeren lægger man mærke til blåtoppet kohvede og pile-alant. Allindelille Fredskov er utvivlsomt mest kendt for sine talrige arter af orkideer, hvoraf den mest kendte er flueblomst. Men skoven rummer også andre sjældne arter fra orkidefamilien som fx knælæbe, der kun ses med 20-30 års mellemrum, og forskellige arter af skovlilje. Den orkide, man ser hyppigst, er utvivlsomt ægbladet fliglæbe, der har uanselige grønne blomster. Alle arter af orkidefamilien er fredet i Danmark.

Flueblomst

Flueblomst er 20-30 cm høj, og dens insektlignende blomster er samlet i et aflangt, fåblomstret aks. Blomsten har yderst tre grønne bløsterblade, og indenfor disse ses to smalle, brune bløsterblade og en tredelt, fløjlsagtig, rødbrun læbe med en skinnende, blålig plet. De tre inderste bløsterblade ligner til sammen et lille insekt.

Blomsten bestøves af hannerne af en art af gravehvepse, der tiltrækkes til blomsterne, primært fordi blomsterne udsender en duft, der minder om den duft gravehvepsehunnerne udsender. Bestøvningen foregår, når hannerne forsøger at parre sig med blomsterne. Flueblomst og flere andre orkideer blomstrer i maj og juni, hvor de bl.a. kan ses langs skovens veje.

Flueblomst er i Danmark kun kendt fra Allindelille Fredskov, og bestandens størrelse svinger af ukendte årsager meget.

Svampe og insekter

Allindelille Fredskov rummer også mange sjældne svampearter. Toppet stenmorkel, der er knyttet til rådne bøgestammer på kalkbund, har således sit eneste danske voksested i skoven. Tillige findes her stjernebæger og mange arter af knoldskørhat, fx violblå knoldskørhat.

Insektfaunaen er ikke særlig velkendt, men mosaikken af sletter og højstammet bøgeskov har utvivlsomt givet ideelle livsbetingelser for terningsommerfuglen, der sidste gang er set i skoven i 1960 og muligvis er uddød i Danmark.

Forvredne bøge

Grundet det høje kalkindhold i undergrunden, kan man mange steder se lave og forvredne bøge, der allerede midt på sommeren står med gulgrønt, efterårsagtigt løv. Det høje kalkindhold i jorden hæmmer træernes optagelse af